

2024. május 27-31-ig Szlovákiába utazott az osztályunk a Határtalanul program keretében. 23 gyurázsos gyerek és 10 nemesgörzsönyi tanuló a Vargha Gyula Református Óvoda és Általános Iskolából indult el hétfőn reggel 6 órakor Pápáról, hogy megismerkedjen a Felvidék nevezetességeivel.

A szemerkélő esőből hamarosan napsütéses idő lett, és örömmel vágtunk neki a hosszú, több mint hat órás útnak. Tudtuk, hogy mit fogunk látni, hiszen hetek óta erre készültünk, projekt munkát végeztünk, ppt-eket csináltunk a Magyarországhoz is elutaztunk Budapestre egy előkészítő foglalkozásra.

A görzsönyi gyerekekkel hamar összebarátkoztunk, jókat beszélgettünk, játszottunk a buszon.

11 órára Fülekre értünk, ahol az idegenvezetőnk várt minket. Karcsi bácsi érdekes dolgokat mesélt a felvidéki magyarságról, történelemről, szokásokról, sőt a nyelvjárásról is, hiszen azt is meg kellett szoknunk, hogy itt egészen másként ejtik a szavakat az emberek.

Az első napot Karcsi bácsi nógrádi napnak nevezte el, hiszen ezen a területen jártunk. Elsőként a füleki várat tekintettük meg, ahol minden egyes szinten más-más történelmi korba csöppentünk. Megismertük Fulkó lovagot, aki a [tatárjárás](#) idején haranggal csalogatta magához a [tatárok](#) elől menekülőket, akiket aztán kirabolt és megölt. Tény, hogy meggyilkolta a rokonát is, amiért aztán a király ([istenítéletként](#)) párbajra ítélte, de barátai közbenjárására kegyelmet kapott. Ennek ellenére folytatta a gaztetteit; [hamis pénzt](#) veretett, a királyt sértegette stb., aki mindezt megelégedve arra ítélte, hogy meztelenül párbajozzon egy harcossal. Fulkó azonban a börtöntársával megölte az őröket és megszökött.

A Vármúzeum az ötemeletes Bebek-torony alsó három szintjén található. A **füleki vár** évszázadai“ c. kiállítás, mely a vár és a város történetén vezet végig a látogatót az első írásos emléktől a vár 1682-es lerombolásáig. A vár makettje mellett kiállításra kerültek az erődítmény feltárása során napfényre került középkori és kora újkori régészeti leletek is.

A várudvar végigjárása után egy második világháborús légtalpi óvóhelyet is megnéztünk.

Ez után **Gácsra** mentünk. [16. századi](#) várkastélya ma is teljesen épen áll egy szálloda üzemel benne. Ezen a településen élt **Csontváry Kosztka Tivadar**, aki 1884 után Gácson élt és alkotott, híres festővé vált. Az általa használt keverék *teste* (a festék töltőanyaga) főleg a gácsi fehér agyagporból áll ([kaolin](#)). Csontváry képeinek mintegy harmada a gácsi gyógyszertár padlásán

maradt, ahol véletlenül találta meg őket egy építészhallgató. Festményei jelenleg múzeumokban láthatók, vagy magángyűjteményekben vannak.

Fagyizás után elindultunk a szállásunkra, amit nagy izgalommal vártunk! Csodálatos panorámával tárult elénk a Kokava LÍNIA hegyes-völgyes vidéke. Állítólag itt a medve is megfordul néha, de mi csak egy Lajos nevű rókával találkoztunk, aki régi lakója a területnek. Itt tudtunk focizni, reggelente futni, csocsózni, társasjátékozni és ping-pongozni is. Sajnos a látnivalók nagyon messze voltak innen, így nem egyszer 5-6 órát is utaztunk naponta.

2. nap

A bőséges svédasztalos reggeli után a második napon **Rimaszombat**ra mentünk. Itt a helyi magyar tanítási nyelvű Tompa Mihály Alapiskolába látogattunk el, ahol először az igazgatóasszony, majd **Szászi Zoltán** határon túli szlovák-magyar író tartott nekünk előadást. Sok érdekességet megtudtunk Petőfiről és **Tompa Mihályról** is, barátságukról. Ez után a környékről vetített filmet és ezáltal munkájukról is beszélt a járási televízió két munkatársa. A **rimaszombati református templomban** Kovács-Tímár Ildikó lelkészasszony mesélt a helyi közösségről, a templom történetéről.

Idegenvezetőnk szerint a második nap a Gömöri-nap volt, de akár Tompa Mihály-napnak is hívhattuk volna, hiszen a költő nyomában jártunk. Elutaztunk Hanvára, itt Nagy Ákos református lelkész mesélt nekünk **Tompa Mihály** életéről és lelkészi szolgálatáról. A költő sírjánál virágot helyeztünk el, és verset is mondtunk.

Innen **Gömörbe** mentünk, ahol a Mátyás-szobrot és Czinka Panna szobrát tekintettük meg.

3. nap

A harmadik napon nagyon sokat utaztunk, hiszen a **Magas-Tátraig** szerettünk volna eljutni. Lenyűgöző volt a hegység látványa, amit néhol hó is borított. Az első úticélunk egy barlang volt, a **Bélai-barlang**. Sokan közülünk most először jártak cseppkőbarlangban. 860 lépcsőt tettünk meg a barlangban, ahol a Zeneterem, a Pisai torony, Aranytavacska nevet viselik a különböző természeti képződmények.

Utunkat a **Csorba-tónál** folytattuk, ami igazi képeslapba illő természeti látvány! Sajnos csak egy rövid sétára maradt időnk a tó körül, de ide bármelyikünk szívesen visszatérne még!

A fárasztó nap után jutalmul meccset nézett a csapat. Nagy élmény volt a szállásunk ebédlőjében közösen szurkolni az ott lévő gyerekcsoporttal, magyarul beszélő felnőttekkel, akik a szálláshelyet üzemeltették.

4. nap

Bár egyre fáradtabbak voltunk, másnap korán kelve újra buszra szálltunk. Közel két és fél órát utaztunk, ezúttal **Kassára**. Lenyűgöző volt a kassai dóm látványa. A **Szent Erzsébet-főszékesegyház**, ismertebb nevén a kassai dóm Kassa egyik legjellegzetesebb épülete, Európa egyik legszebb székesegyháza. Itt található **II. Rákóczi Ferenc** kriptája, II. Rákóczi Ferenc és bujdosótársainak 1906. október 29-én hazahozott hamvai. Egy virágot helyeztünk el a kőkoporsón, majd megnéztük a fejedelem életét bemutató freskót is.

Voltunk a **Rodostói házban** is. A **Rodostói ház** [Kassán](#) található Rákóczi- emlékhely, annak a háznak az utánpótlása, ahol a fejedelem 1720 és 1735 között száműzetésben élt, és halt meg. A kassai vár egyik legrégebbiről fennmaradt részlete, a Hóhérbástya udvarán áll a kétemeletes épület, amelyet 1991-ben nyitottak meg a nagyközönség számára.

Végül még volt időnk egy kis természeti sétára is. Meglepő, szinte tájidegen látvány a **Szádelői-szurdokvölgy** sziklabordás alakzata a lapos fennsíkokkal keretezett Torna-völgy peremén. Hol balra, hol jobbra bukkan elő a Szár-patak, amely csobogókat, zúgókat, kisebb vízeséseket alkot, és morajlását helyenként púpos kőtömbök, törött gerincű sziklahátak visszhangozzák.

5. nap

A kirándulás utolsó napján várt ránk a leghosszabb autótúra. Több mint 700 km-t utaztunk aznap. Először a **Dobsinai jégbarlangot** néztük meg. A barlang látogatható területe két részből áll, a felső és az alsó barlangból. A felső barlang két termét jégfolyosó köti össze, az ezekben található jégalakzatok különböző elnevezést kaptak: az első teremben a Sírkövek, a Fatörzs, a Zuhatag és a Beduin sátor, a második teremben az Oltár, a Kút és az Elefántfej látható. Az alsó barlang szintén két teremből áll, melyeket két folyosó köt össze. Az egyik teremben a Pokol és a Lucifer, a másikban a 10 x 15 m-es Orgona, a Lugas és a Télkirály palotája van.

Innen a **határközei Betlérre** mentünk. Útunk során sokat hallottunk az Andrassy-családról. Ez a kastély is az ő tulajdonukban volt. 1945-ig eredeti tulajdonosai, az **Andrassyak** lakták. Ezután államosították, azonban eredeti berendezése megmaradt. Kastélyparkkal vették körül, ezt később kibővítették.

Az angolkert ma 57 hektáron terül el, és a számos szobor mellett kerti pavilonokat, egy műbarlangot és egy vízesést is magában foglal. Mai, barokkos alakját 1880 környékén nyerte el, amikor akkori tulajdonosa, Andrássy Manó (a "Vasgróf") elképzelései alapján jellegét egy vadászkastélyhoz hasonlítóvá tették.

A kastély meglátogatása után még hosszú út állt előttünk, de végül este 10 órakor megérkeztünk Pápára.

A kirándulást mindannyian nagyon élvezték. Szívesen vennék részt még határon túli kiránduláson, mert élményekkel telve tértünk haza, az osztályunk közösségének sokat jelentett ez az utazás és számos ismeretet szereztünk a határainkon túl élő magyarok nyelvhasználatáról, életéről.